

खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड

स्तर: अधिकृत, सेवा/समूह:-विविध/बजार विश्लेषक, तह:-७, पद:- वरिष्ठ अधिकृत (बजार विश्लेषक) खुला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छः

प्रथम चरण:-	लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क:-२००
द्वितीय चरण:-	अन्तर्वार्ता	पूर्णाङ्क:-३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण: लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क:-२००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या X अङ्क	समय
प्रथम	शासन एवं आर्थिक व्यवस्था	१००	४०	विषयगत	८ प्रश्न X १० अङ्क = ८०	३ घण्टा
					१ प्रश्न X २० अङ्क = ४०	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	४ प्रश्न X ५ अङ्क = २०	३ घण्टा
					६ प्रश्न X १० अङ्क = ६०	
					१ प्रश्न X २० अङ्क = २०	

२. द्वितीय चरण:

पूर्णाङ्क:-३०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

द्रष्टव्य:-

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा तोकिए अनुसार हुनेछ।
- विषयगत प्रश्नको हकमा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणी (Short notes) सोध्न सकिने छ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिका हुनेछन्। परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनुपर्दछ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ।
- यस भन्दा अगाडि लागु भएका माथि उल्लेखित सेवा, समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति: २०८२/०३/२५

खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड

स्तर: अधिकृत, सेवा/समूह:-विविध/बजार विश्लेषक, तह:-७, पद:- वरिष्ठ अधिकृत (बजार विश्लेषक) खुला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :- शासन एवं आर्थिक व्यवस्था

खण्ड (क) -६० अङ्क

(४ प्रश्न x १० अंक, १ प्रश्न x २० अंक)

१. शासन व्यवस्थाका विविध पक्ष

- १.१ नेपालको संवैधानिक विकासक्रम र नेपालको संविधान
- १.२ कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिका बीच अन्तरसम्बन्ध, नियन्त्रण र सन्तुलन
- १.३ मानव अधिकार र मौलिक हक तथा कर्तव्य
- १.४ कानूनको शासन, लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यता, समावेशीकरण, समानुपातिक प्रतिनिधित्व तथा सकारात्मक विभेद, सामाजिक न्याय र सुरक्षा
- १.५ सूचनाको हक र पारदर्शिता
- १.६ सार्वजनिक नीति निर्माण प्रक्रिया र कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्याङ्कन
- १.७ सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, विशेषता, भूमिका र सार्वजनिक सेवा प्रवाह
- १.८ सार्वजनिक सेवा बडापत्रको अवधारणा र महत्व
- १.९ राजनीतिक तटस्थता, प्रतिबद्धता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्व
- १.१० नैतिकता, सदाचार र अनुशासन
- १.११ विकास योजना र चालु आवधिक योजना
- १.१२ योजना तर्जुमा कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मूल्यांकन
- १.१३ रणनीतिक योजना, व्यवस्थापन तथा परियोजना विश्लेषण (Project Appraisal)
- १.१४ संस्थागत सुशासन र संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व

खण्ड (ख) -४० अङ्क

(४ प्रश्न x १० अंक)

२. आर्थिक व्यवस्था र अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध

- २.१ आर्थिक बृद्धि तथा आर्थिक विकास
- २.२ आर्थिक विकासका पक्ष : कृषि, पर्यटन, पूर्वाधार, पर्यावरण संरक्षण, वैदेशिक रोजगारी, विप्रेषण, तथा मानव संसाधन
- २.३ विकासमा सार्वजनिक क्षेत्र, निजी क्षेत्र र सहकारी क्षेत्रको भूमिका
- २.४ वैदेशिक सहायता र अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग
- २.५ गरिबी निवारण र रोजगारी सृजना
- २.६ दिगो विकास एवं वातावरणीय सवाल
- २.७ विकासमा नागरिकको संलग्नता र साझेदारी विकास
- २.८ सामाजिक न्याय र समानता
- २.९ वैदेशिक सहायता र वैदेशिक व्यापार, लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण

खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड

स्तर: अधिकृत, सेवा/समूह:-विविध/बजार विश्लेषक, तह:-७, पद:- वरिष्ठ अधिकृत (बजार विश्लेषक) खुला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- २.१० विश्व बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, अन्तर्राष्ट्रिय वित्त संस्था, एशियाली विकास बैंक, द्विपक्षीय सहयोग संस्थाहरू सम्बन्धी जानकारी
- २.११ संयुक्त राष्ट्रसंघ र यसका एजेन्सीहरू (UNO and its Agencies), विश्व व्यापार संगठन (WTO), FAO, IFAD, WFP
- २.१२ युरोपेली संघ (EU), दक्षिण पूर्वी एशियाली राष्ट्रहरूको संगठन (ASEAN), दक्षिण एशियाली क्षेत्रीय सहयोग संगठन (SAARC), क्षेत्रीय व्यापार प्रणाली, SAFTA, BIMSTEC

खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड

स्तर: अधिकृत, सेवा/समूह:-विविध/बजार विश्लेषक, तह:-७, पद:- वरिष्ठ अधिकृत (बजार विश्लेषक) खुला/आन्तरिक

प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र :- सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क)-६० अङ्क

(४ प्रश्न × १० अङ्क र १ प्रश्न × २० अङ्क)

1. Fundamentals of Management

- 1.1 Concept and Foundations of Management.
- 1.2 Managerial Functions – Planning, Organizing, Controlling; Decision making
- 1.3 Managerial skills
- 1.4 Entrepreneurship
- 1.5 Management of innovation
- 1.6 Social responsibility and Managerial ethics
- 1.7 Organizational behavior and change
- 1.8 Employee morale and productivity
- 1.9 Contemporary management issues and challenges

2. Marketing and Marketing Management

- 2.1 Marketing: meaning, importance, concepts
- 2.2 Evolution, need and scope of marketing
- 2.3 Market segmentation: meaning, requirement, process
- 2.4 Theory of marketing
- 2.5 Types of marketing
- 2.6 Marketing mix/ strategy
 - 2.6.1 Marketing strategy formulation and components of marketing plan
 - 2.6.2 Product: meaning, types, product life cycle, branding
 - 2.6.3 Price: meaning, importance, pricing method
 - 2.6.4 Place: meaning, importance, channels, logistics
 - 2.6.5 Promotion: meaning, objectives, promotion mix
- 2.7 Basics of marketing management
- 2.8 Marketing decisions
- 2.9 Marketing tools and concepts / philosophies
- 2.10 Services and non-profit marketing
- 2.11 Ethics in marketing
- 2.12 Concept of holistic marketing

3. Customer Satisfaction, Value and Retention

- 3.1 Consumer Behavior
- 3.2 Customer Value and Satisfaction
- 3.3 Delivery of customer value and satisfaction
- 3.4 Building customer satisfaction, value and retention
- 3.5 Societal responsibility and ethics
- 3.6 Consumer protection and Consumerism
- 3.7 Customer relationship management

4. Information for Marketing Decisions

- 4.1 Marketing information system
- 4.2 Market research – scope and process
- 4.3 Forecasting and demand measurement

खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड

स्तर: अधिकृत, सेवा/समूह:-विविध/बजार विश्लेषक, तह:-७, पद:- वरिष्ठ अधिकृत (बजार विश्लेषक) खुला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

5. **Managing integrated marketing Communication**

- 5.1 Developing effective communications
- 5.2 Deciding on the effective communications mix
- 5.3 Managing and coordinating integrated marketing communications
- 5.4 Designing and managing marketing channels
- 5.5 Internet marketing

6. **Production and Operations Management**

- 6.1 Fundamentals of operations management
- 6.2 Organizing for production
- 6.3 Production control
- 6.4 Supply chain management
- 6.5 Quality management
- 6.6 Statistical process control
- 6.7 Management of service operations
- 6.8 Role and importance of materials management, value analysis
- 6.9 Inventory control
- 6.10 Waste management

7. **Strategic Management**

- 7.1 Nature and scope of strategic management
- 7.2 Process of strategic planning and implementation
- 7.3 SWOT, PEST, ETOP Analysis
- 7.4 Tools and techniques for strategic analysis
- 7.5 Management of strategic change

8. **Information for Marketing Decisions**

- 8.1 Marketing information system
- 8.2 Sources of data, data collection methods and analysis
- 8.3 Marketing Research Design
 - 8.3.1 Concept, scope and classifications of marketing research
 - 8.3.2 Organization and process of marketing research
 - 8.3.3 Ethics in marketing research
- 8.4 Marketing Research Design
 - 8.4.1 Concept, Elements and Importance of Research Design
 - 8.4.2 Classification of Research Design
 - 8.4.3 Sampling Terminologies, Process and Methods
- 8.5 Tools for Analyses: Forecasting Models, Multiple Regression, Discriminant Analysis and Logistic Regression, Factor Analysis, Cluster Analysis, Multidimensional Scaling, Conjoint Analysis, Models for Pre-test Marketing, Classification and Partitioning, and Data Mining approaches

खण्ड (ख) -४० अङ्क

(४ प्रश्न × ५ अङ्क, २ प्रश्न × १० अङ्क)

९. **सार्वजनिक संस्थान र कम्पनी सम्बन्धी जानकारी**

- ९.१ नेपालमा सार्वजनिक संस्थान/कम्पनीको आवश्यकता, उपलब्धी र संभावना
- ९.२ व्यावसायिक शासकीय पद्धति

खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड

स्तर: अधिकृत, सेवा/समूह:-विविध/बजार विश्लेषक, तह:-७, पद:- वरिष्ठ अधिकृत (बजार विश्लेषक) खुला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ९.३ नेपाल खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनीको इतिहास, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति, संगठनात्मक संरचना, स्रोत व्यवस्थापन, उपादेयता तथा वर्तमान अवस्था, संस्थागत सुधारका प्रयास
- ९.४ सार्वजनिक संस्थान/कम्पनीको स्वायत्तता र व्यावसायिकता
- ९.५ साविकमा नेपाल खाद्य संस्थान र नेशनल ट्रेडिङ लिमिटेडले गर्दै आएका कामहरूको सामान्य जानकारी
- ९.६ कम्पनीको व्यापार विविधीकरण, प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता, आन्तरिक तथा बाह्य व्यापारका संभावना
- ९.७ नेपाल खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनीको व्यावसायिक योजनाको आवश्यकता र प्रारूप
- ९.८ नेपालमा वस्तु तथा सेवाका गुणस्तर सम्बन्धी मापदण्ड, संस्थागत व्यवस्था, गुणस्तर नियन्त्रण र प्रयोगशाला
- ९.९ कम्पनीले संचालन गर्ने खरिद विक्री, भण्डारण, कुटानी पिसानी, ब्राण्डिङ, प्याकेजिङ, ढुवानी सम्बन्धी विषयहरू
- ९.१० कम्पनीले प्रयोगमा ल्याएको बजारीकरण रणनीति एवं अनलाइन बिजिनेस पोर्टल सम्बन्धी जानकारी
- ९.११ चालु आवधिक योजना र चालु आ.व. को नीति तथा कार्यक्रम तथा बजेटमा खाद्य व्यवस्थासंग अन्तरसम्बन्धित विषयहरू
- ९.१२ कम्पनीको चालु आ.व. को नीति तथा बजेट सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- ९.१३ कम्पनीको अचल सम्पत्ति व्यवस्थापनका उपयुक्त रणनीति
- ९.१४ कम्पनी र प्रदेश एवं स्थानीय तहबीच सहकार्यको संभावित क्षेत्र र सहकार्यको मोडल
- ९.१५ खाद्यान्न लगायत अन्य वस्तु तथा सेवा व्यापार, खरिद प्रक्रिया, निकासी पैठारी, लेखाङ्कन र भुक्तानी विधि तथा प्रक्रिया एवं ओभर ड्राफ्ट तथा अन्य कर्जा सम्बन्धी जानकारी
- ९.१६ खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनीका सरोकारवाला, साझेदार तथा सहयोगी निकाय
- ९.१७ नेपालमा खाद्यान्न उत्पादनको वर्तमान अवस्था, माग आपूर्ति तथा बजारीकरणको व्यवस्था
- ९.१८ खाद्य सुरक्षा तथा खाद्य सम्प्रभुता, खाद्य संकट, पौष्टिकता सम्बन्धी अवधारणा

१०. सेवासँग सम्बद्ध कानुनी व्यवस्थाहरू

- १०.१ खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडको प्रवन्धपत्र र नियमावली
- १०.२ संस्थान ऐन २०२१
- १०.३ कम्पनी ऐन, २०६३
- १०.४ खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लि.कर्मचारी सेवा, शर्त र सुविधा सम्बन्धी विनियमावली, २०७९
- १०.५ खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लि. खरिद तथा आर्थिक प्रशासन विनियमावली, २०७९
- १०.६ खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर ऐन, २०८१
- १०.७ उपभोक्ता हित संरक्षण ऐन, २०७५, उपभोक्ता संरक्षण नियमावली, २०७६
- १०.८ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४
- १०.९ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र नियमावली, २०७७
- १०.१० आयकर ऐन, २०५८ (परिच्छेद १, ७, ८, १२)
- १०.११ सुशासन (व्यवस्थापन तथा संचालन) ऐन, २०६४ र नियमावली, २०६५
- १०.१२ मुलुकी देवानी संहिता, २०७४ करार सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था
- १०.१३ नेपाल सरकारको उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति सम्बन्धी नीति सम्बन्धी सामान्य जानकारी